

Rapport fra programsensor

Navn: Geir Davidsen

Programsensor ved:

*Griegakademiet – institutt for musikk
Det humanistiske fakultet*

Studieprogram:

Bachelorprogram i utøvande musikk eller komposisjon

Oppnevnt for perioden:

vår 2013 til høst 2015

Rapporten gjelder vår 2013

Denne rapporten er laget med utgangspunkt i Studieplan for *Bachelorprogram i utøvande musikk eller komposisjon* ved Griegakademiet i Bergen.

Dette er en innledende rapport som søker å beskrive studieprogrammet fra et eksternt ståsted, slik det framstår når man leser studieplanen. Som programsensor har jeg sett på oppbygning, struktur og fagprofil med utgangspunkt i *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*. Det er gjennomført møter med fagmiljø og administrasjon ved institusjonen våren 2013. Undertegnede har videre satt seg inn i *Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudia* ved Universitetet i Bergen. Jeg har hatt et særskilt blikk på beskrivelser av læringsutbytte.

Om studiet og studieveier

Studieprogrammet er en fireårig Bachelorutdanning i utøvande musikk eller komposisjon. Den skal gi grunnlag for en karriere i musikkfeltet og et for videre studium innen høyere musikkutdanning.

Studieprogrammet åpner for tre mulige retninger: Klassisk, jazz og komposisjon, alle med egne opptaksprosedyrer. Man kan gjennom valgfag styre sitt studium i retning av flere yrkesspesialiseringer, stil- og sjangerprofileringer.

Komposisjonsretningen retter seg mot den klassiske tradisjonen med særlig fokus på samtidsmusikk. Man kan kvalifisere seg til stilling som kantor gjennom å velge 60 studiepoeng innen liturgiske fag, korledelse, arrangement, generalbass og bi-instrument i løpet av 3. og 4. studieår.

Det tilbys spesialisering som pedagog ved at studenter kan integrere PPU-utdanning i 3. og 4. studieår, alternativt kan det tas i forlengelse av fullført BA i Musikkutøving som et ettårig fulltidsstudium. Videre gis det mulighet for

spesialisering innen tidligmusikk, kirkemusikk og samtidsmusikk. Det er valgfagstilbud som retter seg mot arbeid i det frivillige musikkliv, blant annet kurs i kor- og korpsdireksjon. Det tilbys også til en viss grad valgfag som er med på å klargjøre kandidater for arbeid i freelance-markedet, blant annet gjennom kurs i musikkformidling.

I tillegg til egne utdanninger, samarbeider Griegakademiet med Ole Bull Akademiet på Voss og tilbyr en fireårig BA i tradisjonsmusikk. Det meste av undervisningen til dette studiet er lagt til Voss hvor man også har ansvar for organisasjon og administrasjon av dette studiet. Det foreligger egen studieplan for dette, tilgjengelig gjennom nettsidene til Ole Bull Akademiet. Det er i denne rapporten ikke foretatt vurdering av studieplanen for tradisjonsmusikk.

I studieplanen opplyses det ikke om kurs i orkesterspill, noe man kunne tenke seg som et mulig tilbud for utøvende klassiske musikere. Man kan anta at dette blir ivaretatt gjennom hovedinstrumentressursen hos de aktuelle studentgruppene og i ensemblespill.

Å benytte ett studieprogram for å ta inn studenter innen tre forskjellige stilretninger framstår som et godt grep. Det burde være forenklede for instituttet siden det trolig er en god del faglig overlapp for studentene. Det kan likevel påpekes at *Klassisk og jazz* ikke oppleves som likeverdige størrelser, klassisk oppleves som et klart mer åpent begrep med større stilistisk variasjon enn Jazz.

Det finnes i tillegg til det som blir nevnt her, en rekke andre valgfagstilbud. Eksterne lesere av dette dokument kan finne studieplanen her:

<http://www.uib.no/studieprogram/BAHF-MUS - studieplan>

Opptak

For å kunne få studieplass, må kandidaten ha generell studiekompetanse eller tilsvarende realkompetanse. Man må til tillegg har bestått teoriprøve i musikk, og godkjent musikkfaglig opptaksprøve jamfør opptakskrav til høyere musikkutdanning i Norge. Det er utarbeidet opptaksreglement for Instituttet, godkjent av Fakultetsstyret i februar 2013.

For studieretning klassisk og komposisjon benyttes nasjonalt prøvesett til opptaksprøve i teori og gehør. For studieretning jazz er det utarbeidet egen gehørprøve ved Griegakademiet. Teoriprøven er den nasjonale prøven utarbeidet av Rådet for utøvende musikkutdanning.

For opptak på hovedinstrument klassisk vises det til repertoar fastsatt av Nasjonal fagråd for utøvende musikkutdanning. Jazz-søkere leverer tre selvvalgte verk. Den utøvende prøven for komponister består av hjemmeoppgave, prøve i satsteknikk, praktiske prøver og intervju.

Studieløp og oppbygging

Studiet går over 4 år (8 semestre) og har en tydelig todeling der de to første årene har relativt klar struktur med lite valgmulighet. De siste to årene har stor grad av valgfrihet der man kan velge emner ut fra interesse og yrkesretting. Det virker som samtlige valgemner tilbys uavhengig om man går klassisk, komposisjon eller jazz- retning.

Her kan man tenke at det ville være en fordel om emneplanene kunne redegjøre for *anbefalte* forkunnskaper innen hvert valgfag. Beskrivelse av *krav til forkunnskaper* er tilstede på samtlige valgfag, men kan være mer presis på hvem studiet retter seg mot.

Under fanen *Studieløp* kan man vurdere å foreta en "siling" av valgfagene under hver studieretning i stedet for å liste opp samtlige tre ganger.

Undervisningsformer

I innledningen til *handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia ved Universitetet i Bergen* står det at det viktigste grunnlaget for undervisningskvaliteten ved universitetet er at utdanninga er forskningsbasert – at de som underviser og veileder er aktive forskere selv.

Det er gledelig at samtlige studieretninger i dette programmet har faglige tilsatte med FoU-del i sin stilling, som det kom fra av møtet med personalet våren 2013. Selv om flere ansatte ikke utøver forskning i tradisjonell forstand, får man muligheter for innsikt i FoU og KU- arbeid når ansatte gjør kunstneriske prosjekter som en del av sin stilling ved institusjonen.

Studieplanen legger opp til en undervisningsstruktur med nær oppfølging fra hovedinstrumentlærer/hovedveileder samt gruppe- og klasseundervisning i teori og ensemblefag. Hovedinstrumentlærer er tiltenkt en særskilt rolle med ansvar for tilrettelegging av individuell arbeidsplan og han/hun skal se til at alle aktiviteter på hovedinstrument blir gjennomført.

Læringsutbytte

Programsensor har sett på beskrivelser av læringsutbytte med utgangspunkt i *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)*, fastsatt av Kunnskapsdepartementet desember 2011.

Målet med kvalifikasjonsrammeverket er å gjøre de norske utdanningssystemene mer forståelig både nasjonalt og internasjonalt, legge til rette for økt mobilitet innenfor og mellom land og bidra til fleksible læringsveier og livslang læring. Nivådelingen i NKR henviser til nivåene i det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) og har 7 nivåer mot EQFs 8. For å ivareta parallellitet, starter det norske rammeverket på nivå 2.

Bachelorutdanningene (1. syklus) er lagt til Kvalifikasjonsrammeverkets 6. nivå, og det er utarbeidet nivåbeskrivelser av læringsutbytte delt inn i *kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse*.

På Bachelornivå forventes det fra Kvalifikasjonsrammeverket blant annet at kandidaten:

- har bred kunnskap om temaer, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innen fagområdet
- kjennskap til forsknings og utviklingsarbeid innen feltet
- kan oppdatere sin kunnskap innen fagområdet
- kan anvende faglig kunnskap til å treffe begrunnede valg
- kan reflektere over egen faglig utøvelse
- har innsikt i relevante fag og yrkesetiske problemstillinger
- kjenner til nytenkning og innovasjonsprosesser

Det som kjennetegner språkføringen på dette nivået er at kandidaten har god og bred oversikt over fagområdet, med evne til selvstendig faglig oppdatering og refleksjon. På tidligere nivåer bruker man begreper som *grunnleggende kunnskap*, eller bare *kunnskap*, på senere nivåer (master, PhD) opererer man med *avansert kunnskap* og å *være i kunnskapsfronten*.

På Bachelorstudiet i utøvende musikk eller komposisjon ved Griegakademiet formuleres Læringsutbytte/resultat slik:

Kandidaten

- kan realisere og formidle sine egne kunstnarlege intensjoner på eit profesjonelt nivå.
- kan arbeide målretta og sjølvstendig, åleine og saman med andre.
- dokumenterer kunnskap om musikkhistorie, musikalske tradisjonar, stil og estetikk.
- kan oppdatere eigen kunnskap, reflektere rundt eigen praksis og faglege problemstillingar, og slik ta ansvar for eiga fagleg utvikling.
- kan orientere seg i materiale frå kunstnarleg utviklingsarbeid og forskning innanfor fagområdet og bruke dette i eige arbeid.
- viser grunnleggjande kunnskap om musikken sine funksjonar i eit kulturelt og samfunnsmessig perspektiv, og i høve til musikklivet og -bransjen sine krav og forventningar til ein profesjonell muskar.
- kan kommunisere munnleg og skriftleg omkring musikkfaglege problemstillingar, både innanfor fagmiljøet og med publikum.
- kjenner til og kan forholde seg reflektert til fag- og yrkesetiske retningslinjer og problemstillingar.

Programsensor ser at utbyttebeskrivelsene i hovedsak å er i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket. De fremstår som ganske åpne og overordnede beskrivelser av kunnskaper og ferdigheter, slik man kan forvente innen kreative kunstfag.

I det femte punktet som omhandler musikkens funksjoner i et kulturelt og samfunnsmessig perspektiv, bør man kanskje ikke beskrive kunnskapen som

grunnleggende da dette begrepet ofte tilhører tidligere nivåer i rammeverket. Man kunne tenkes bruke det hvis man ser isolert på høyere utdanning, men kvalifikasjonsrammeverket er tenkt fra grunnskolenivå og opp.

Det er positivt at man opererer med begrepet *profesjonelt nivå* i stedet for *høyt nivå*, *høyt nasjonalt nivå* eller lignende, da begrepet i seg selv beskriver hovedintensjonen med studiet, altså å utdanne kandidater til å bli profesjonelle musikere/musikkarbeidere. Selv om denne formuleringen ikke brukes i kvalifikasjonsrammeverket på BA-nivå, framstår den som nyttig og opplysende.

Når man går inn på enkeltemner, kan man se utviklingen i nivåbeskrivelsene. Her ser man for eksempel på Hovedinstrument 1,2,3 og 4 en utvikling der man går fra at kandidaten har grunnleggende kunnskaper og i grove trekk kjennskap til repertoar og tradisjon - til at man til slutt har høyt nivå og evne til å realisere egne musikalske intensjoner.

På emnenivå kan det være en utfordring å føre et språk som tydelig definerer progresjonen i studiet. Programsensor ser her behovet for å omtale nivået i starten på studiene som *grunnleggende* (eller tilsvarende), for å gradvis avansere til et høyere nivå. Det foreslås at man endrer teksten i hovedinstrument 4. fra *høyt nivå* til *profesjonelt nivå*, slik at det avstemmes med studieprogrammets hovedbeskrivelser.

Når man sammenligner studieretningene klassisk og jazz, finner man at beskrivelsene av læringsutbytte er identiske. Dette kan gi mening ut fra at stilretningene er under samme overbygning. Men forskjellene på studieretningene som kommer til uttrykk i *Mål og innhold* i emneplanene, fører til at man kan spørre seg om de er av en slik art at det fører fram til noe forskjellig utbytte. Studieretning Komposisjon har noe mer selvstendige utbyttebeskrivelser, noe som oppleves naturlig da undervisningsformene har en annen struktur.

De andre emneplanen i studiet virker å være i tråd med kvalifikasjonsrammeverkets føringer, med progresjonsbeviste formuleringer innen fag som går over flere semestre/studieår.

Vurderingsformer

I studieplanen opplyses det om at vurderingsformer knyttet til studiet kan være i form av eksamenskonsert, mappevurdering, skoleeksamen og muntlig prøve. Vurderingsformene er tilpasset de enkelte fag. Det benyttes karakterskala A - F og bestått/ikke bestått. Bruk av karakterskala A - F er oftest i bruk ved siste del av et emneområde og der det benyttes ekstern sensor.

Det er utarbeidet sensorveiledning for eksterne sensorer som inneholder føringer for fastsettelse av karakter, hvordan ekstern og intern sensor skal jobbe sammen og fokus på likebehandling av kandidater. Kandidater skal bedømmes ut ifra oppnåelse av læringsmål i emneplanene.

Programsensor mener det er en logisk bruk av vurderingsformer knyttet til delemnene, og man har fin balanse i bruk av intern og ekstern sensur.

Noen foreløpige tanker

Dette framstår som en studieplan med god bredde, der kandidatene har mulighet til å velge og tilrettelegge studiet ut fra interesseområder og mulige yrkesveier, i forskjellige sjangere.

Studieplanen er i all hovedsak i tråd med Kvalifikasjonsrammeverket, med tydelige og samtidig åpne utbyttebeskrivelser. Man kan på noen punkter diskutere om begrepsbruken står i forhold til Kvalifikasjonsrammeverket, men det er ikke noe som bør framstå som uklart for de som normalt leser denne planen. Studiet framstår med en klar fleksibel profil der kandidatens yrkesretting og eventuelle videre akademisk løp er godt formulert og poengtert.

Språkføringen er stort sett presis og konsekvent, med unntak av fanen *Studievegar* som fortjener en hurtig rensing av mindre skrivefeil. Det er en del formateringsfeil under noen emner som bør ryddes opp.

Denne rapporten har i hovedsak sett på selve studieprogrammet med noen dykk inn i enkeltemner. Neste del av evalueringen vil fokusere på emneportefølje og mål, med mulige strategier for videreutvikling av programmet.

Tromsø, 20. oktober 2013

Geir Davidsen